

Prva nagrada Natječaja *Mali Marulić*, 2014.

Igor Knižek

LEGENDA O VJETROPIRKI

Likovi:

PRIPOVJEDAČ

MALA VJETROPIRKA, osam godina

VELIKA VJETROPIRKA, šesnaest godina

MAJKA, četrdeset godina

OTAC, četrdeset pet godina

ŠJOR ŠIME, četrdeset godina

KROJAČ, pedeset godina

RIBAR, šezdeset godina

ŠJORA MAGDA, dvadeset pet godina

ŠJORA KATE, dvadeset osam godina

VINAR, trideset godina

POSTOLAR, pedeset godina

MLJEKAR, četrdeset pet godina

OSTALI SELJANI

Prizor 1.

(Selo uz obalu mora.)

PRIPOVJEDAČ: Prije mnogo, mnogo ljeta postojalo je malo selo onkraj mora gdje su svi disali kao jedno tijelo. Netko bi odmahnuo rukom i ustvrdio da nisu imali ništa, jer živjeli su jednostavno u malim kamenim kućama. Podvečer bi žene i djeca pošli do uvale gdje bi dočekivali svoje muževe i očeve, koji bi se vraćali s ribarenja. Ako bi ulov bio dobar, cijelo selo bi se veselilo, a ako ne bi, opet svi bijahu jednako sretni, već i zato što su se njihovi voljeni vratili živi i zdravi. Zato bi neki drugi ipak rekli da su imali sve.

POSTOLAR: Eno ih, vraćaju se!

KROJAČ: Samo da su svi živi i zdravi!

ŠJORA KATE: A di je moj Mate? Ne vidim ga! Mate, Mate!

(Ribari izlaze iz barke i tješe Katu, ona plače.)

Prizor 2.

(Dio sela ispod planine.)

PRIPOVJEDAČ: Kad se neki ribar uslijed strašnih oluja ne bi uspio vratiti s uskipjelog mora, seljani bi zapalili veliki krijes oko kojega bi se onda svi okupili i u suzama pjevali najljepše pjesme, kako ribareva duša ne bi bila usamljena na putu prema nebu. Vjerovali su da duše ribara u olujnim noćima Stvoritelju nosi vjetar koji fijuče u stijenama uz obalu.

SELJANI (pjevuju): Oj, sinje more, čuvaj nam brata. Otvori mu noćas nebeska vrata.

Prizor 3.

(U scenu utrči mala Vjetropirka.)

PRIPOVJEDAČ: Jedan mali, nestašni djevojčurak iz sela bio je osobito zadivljen tim pjesmama i pričama. Seljani su je prozvali Vjetropirka. I to zato što bi znala otići na

liticu iznad sela i satima sjediti uz otvore u stijenama, kroz koje bi odnekud pireći fijukao taj čarobni vjetar, mrseći joj pritom duge zlatne vlasi, a njoj se činilo da joj priča čudesne priče.

VINAR (*drugome seljaninu*): Eno je, opet čakula s vitrom!

MLJEKAR: Pusti, nemirne duše se dobro razumidu!

Prizor 4.

(U sobi sa svojom bakom; Vjetropirka leži na krevetu, a baka sjedi na rubu kreveta.)

PRIPOVJEDAČ: No ni to joj nije bilo dovoljno, jer navečer bi baku ispitivala o dušama potonulih ribara koje je baka jednom, kad je i sama bila dijete, na trenutak i vidjela. No samo krajičkom oka.

BAKA: Bija je već dobrano sumrak... uđem ti ja u sobu i jedva da išta vidim. Okrenem glavu da pogledam iza sebe, a ono pokojni Stipe stoji u kantunu!

VJETROPIRKA (*vrišti*): Aaaaaa, nona, ne pričaj više, ne pričaj!

BAKA (*ustane s kreveta da ode*): Dobro zlato, neću, neću!

VJETROPIRKA: Ne, ne, čekaj! Pričaj dalje, pričaj!

Prizor 5.

(Na obali uz more postolar, krojač i mljekar živo raspravljaju, iz daljine im prilazi Vjetropirka.)

PRIPOVJEDAČ: U selu su voljeli Vjetropirku, iako su je zbog njene opčinjenosti vjetrom smatrali pomalo neobičnom. Tako jednog dana dok je išla na svoje stijene, prođe pokraj postolara, mljekara i ribara koji su ispred postolarove radionice živo raspravljali.

POSTOLAR: Ma kad ti govorim, onaj Luka ima stopala ka barke, jedva sam mu postole načinija! O, evo naše Vjetropirke! Kakve je danas naš vitar volje, dite?

VJETROPIRKA: Vitar je uvijek dobre volje! On se naljuti samo kad su ljudi nevaljali!

POSTOLAR: Evo tebi jedni novi postolići, dite, da se lakše popneš do svojih stina!

MLJEKAR: Evo ti trokutić sira pa podili sa svojim vitrom!

RIBAR: Ovaj sam biser naša samo za tebe, dite, samo da nam uvijek imaš taj osmih ka anđel!

(Vjetropirka odlazi srdačno im mašući)

(Mijenja se scena; Vjetropirka odlazi u postelju, svjetla se gase.)

Prizor 6.

(Mala Vjetropirka spava u svojoj sobi.)

PRIPOVJEDAČ: A bio je dobra srca taj slatki curetak. Ponekad, dok bi snivala, iz njene sobe čuli bi je kako u snu govori o svome djedici koji je ostao zagrljen negdje u plavim njedrima mora. O svome oplakanom, opjevanom i nikada zaboravljenom noni.

VJETROPIRKA *(govori u snu):* Ponesi me vitre, ponesi! Do moga none me donesi!
(Pale se svjetla, umjesto male Vjetropirke iz kreveta ustaje velika Vjetropirka; protegne se i odlazi na liticu iznad mora.)

Prizor 7.

(Velika Vjetropirka leži na litici iznad mora i zoblje grožđe.)

PRIPOVJEDAČ: I tako, jednoga dana, kada je Vjetropirka svoje šesnaesto ljeto nabrojila, uživala je nakon berbe u grožđu na svojoj postelji od kamenjara. Odjednom, začuje neobičnu graju dolje u selu.

SELJANI *(čuju se samo glasovi):* Evo ga! Dolazi! Dođite ljudi, ovo morate vidit!

VJETROPIRKA: Ma kakva to čudna karoca u selo ulazi? To nikada nisam vidila! Ne vuku je ni konji, pa ni tovari. Namisto uzdi, čovik drži kotač u rukama! Mora da se nekom crnom čarolijom kreće. Evo, stao je! Eno mi i majke, valja mi do nje poč!

RIBAR: Dobro nam doša, šime! A kakva ti to nevidljiva sila karocu vuče? Oli te gura?

ŠIME: Nikakva sila, nego dvadeset konja!

POSTOLAR: E, a di su ti konji? Da nisu nevidljivi, možda?

ŠIME: U motoru, ispod poklopca!

KROJAČ: Ma vidi ga, mangupa, kako s nama šale zbija!

VJETROPIRKA (*povuče majku u stranu*): Tko nam je to doša, majko, reci mi?

MAJKA: To je šjor Šime! Vratija se iz Amerike! Ka zelembać se otisnija brodom u svit i eto nam ga nakon dvadeset lita, živog i zdravog, ali i imućnog, kako se vidi!

VJETROPIRKA: A šta znači bit imućan, majko?

MAJKA: Ne znaš ti šta je to, je li drago dite? To je kad imaš sve i ništa ti ne fali u životu!

VJETROPIRKA: Kako je onda drugačiji od nas, ni nama ništa ne fali! I mi smo onda imućni! I šta ako nemamo tu čudnu karocu šta je valjda vitar nosi, tu smišnu nošnju s konopčićem oko vrata i taj šešir... šta će s njime činit, galebove tirat!?

MAJKA (*pogradi je po kosi*): Nije to isto, dite moje! Nas hrani ova škrta zemlja i kad nas neće kiša, skoro pa smo gladni! On je zaradi puno šoldi u svitu i sagrađit će ovdje svoju... Tvornicu! Zaposlit će naše ljude!

VJETROPIRKA: A šta će činit u toj tvornici?

MAJKA: Ne znam ćerce, ali svima bi nam bolje s njom tribalo bit!

Prizor 8.

(Svi odlaze sa scene, osim Vjetropirke, a dolaze radnici koji grade tvornicu.)

PRIPOVJEDAČ: I uistinu, za neko vrijeme, tvornica šjor Šime bi podignuta, ali je unutra bila još uvijek prazna i nitko nije znao čemu će zapravo služiti! (*Radnici odlaze sa scene.*) Vjetropirka ju je u čudu gledala sa svoje litice, ali se i prestala brinuti, jer je izgledalo da će ta velika siva zgrada koja je potpuno izmijenila bajkovit izgled sela, zauvijek i ostati prazna. Iako sada više nije bila dijete, Vjetropirka je još uvijek razgovarala s vjetrom.

VJETROPIRKA: Vitre, dragi vitre, reci mi šta vidiš daleko iznad oblaka, tamo di je zvizda Danica, di ja ne mogu zavirit?!

(Vjetar zahuče jače i počne fjukati kroz stijene.)

VJETROPIRKA: Ma šta to govoriš, kakve goleme ptice lete, a ne moraju mahat

krilima, to ne postoji! Ma zafrkaješ me malo, je li?

(Vjetar zafjuje još jače.)

VJETROPIRKA: Ma virujem ti, prijatelju moj, ali šta si sada reka? Da odem majci po novu opravu kod krojača, jer dolazi nevera i bit će joj hladno?! Evo letiiiiim, nosi me vitre!!!

(Sjuri se nizbrdo do kuće u kojoj je živio seoski krojač.)

Prizor 9.

(Kod krojača. Vjetropirka žustro poput vjetra ulazi u krojačevu kuću, ali ondje uz krojača zateče šjor Šimu, koji je krojaču došao u goste pa Vjetropirka iznenađeno ustukne. Krojač se digno sa stolice i srdačno krene prema Vjetropirki.)

KROJAČ: Dođi dite, priđi! Upoznaj šjor Šimu, dobar je čovik!

(Vjetropirka plaho pruži ruku prema Šimi, koji je mlako primi i nešto nerazumljivo promrmlja. Krojač se ponovno okrene prema Vjetropirki kao da to nije zamijetio.)

KROJAČ: Kojim dobrom, srećo moja?

VJETROPIRKA *(sramežljivo spusti pogled, a glas joj se pretvori gotovo u šapat):* Mojoj majci triba nova opravu, jer dolazi nevera i bit će joj hladno! Ja ću vam za to trideset dana sukna prati!

KROJAČ *(zine kao kanjac):* Ma šta to govoriš, nesritno dite?! Kakvo pranje sukna?! Tim svilenim ručicama? Evo ti najtoplija opravu i neka majka poljubi tako brižnu kćer!

(Krojač joj pruži opravu, a ona mu se zahvalno nasmiješi i polako, neodlučno izade s opravom kroz vrata.)

Prizor 10.

(Vjetropirka odlazi sa scene, krojač se okreće prema Šimi.)

KROJAČ: Eto vidiš, Šime, to ti je moja nadnica – njen osmih! On mi je podarija snagu da pokrпам još deset opravu, iako mi se to prije nije dalo! To ja čudom zovem!

(Šime se kratko nakašlje, a zatim zamisli, pa reče.)

ŠIME: Hm, hm, zar ti to tako sa svima? Radiš, mučiš se pa onda poklanjaš, a nagradu ne uzmeš?

KROJAČ *(odmahne rukom)*: Ma, Šime moj, da ti pravo rečem, drugima uzmem nešto sitno, tek toliko, ali Vjetropirki nikad ništa, ona je blago ovoga sela!

ŠIME: A po čemu je to ona blago ovoga sela, kad samo dolazi i uzima što joj se prohtje? Nego, hajde da se ja i ti dogovorimo nešto... Bi li ti htio imati automobil poput mene?

KROJAČ *(zastane da razmisli, pa „ispali“)*: Pa, Gospe ti, zapravo i bih! Ali kako?! Ja sam samo seoski krojač!

ŠIME *(iznenada ustane i digne ruku u zrak s ispruženim kažiprstom)*: E, pa ja i ti ćemo se onda lako dogovoriti! Od danas ćeš raditi za mene! Preselit ćeš svoje alate u moju tvornicu! Ja ću te plaćati pravim šoldima da jednoga dana i ti zaslužiš automobil i da gospodin kao ja budeš! Ni za koga više nema besplatnih oprava, pa ni za tu Vrtirepku! Je li to dogovoreno?

KROJAČ *(pogne glavu, a onda tiho i tužno prozbori)*: A čini se da je...

ŠIME: Ništa onda, ja idem i čekam te u tvornici! *(Odlazi sa scene.)*

Prizor 11.

(Krojač uzima svoja sukna i alate i nosi ih u Šiminu tvornicu; seljani ga gledaju u čudu.)

POSTOLAR: Šta činiš, krojaču? Di ćeš sa svim tim suknama?

KROJAČ: Radit ću za šjor Šimu i zarađivat prave šolde!

POSTOLAR: Pa nisi ti sa smokve pao, mogu ti reć! Moga bi i ja sa Šimom popričat!

KROJAČ: A ti ajde sa mnom pa popričaj, ajde!

Prizor 12.

(Postolar i krojač odlaze sa scene, a utrčava Vjetropirka.)

PRIPOVJEDAČ: Sutradan je Vjetropirka, nakon što je cijeli dan lila znoj kopajući u vrtu, otrčala u šumu kako bi pozdravila drveće i ptice i našla pokoji zalutali lahor da proćakula malo s njime. Kad je u šumi došla do jedne čistine, legne na nju i zatvori oči. Uskoro na licu osjeti povjetarac.

VJETROPIRKA *(sklopljenih očiju, veselo):* Lahore mili, reci mi, šta ima tamo daleko iza onih planina di nikad bila nisam?

(Lahor lagano zašušti kroz lišće.)

VJETROPIRKA: Ma šta to govoriš? Kakva crna gusjenica šta huči poput sove i ljude sa sobom nosi u daljine? Nema ništa takvo! Ti se sa mnom zezaš!

(Lahor zašušti jače, a Vjetropirka uplašeno otvori oči.)

VJETROPIRKA: Zar stvarno, lahore moj mili? Otac mi se razboliva i tribat će poč onome vidaru iza Vučje gore po lik? Valja mi poč kod ribara da ga pitam ima li koji biser da mi ga dade vidaru za nagradu!

(Ustane s trave i otrči iz šumarka prema ribarevoj kućici.)

Prizor 13.

(Ribareva kuća. Vjetropirka ulazi u ribarevu kuću, ali i tu je unutra već - šjor Šime. Kad ugleda Vjetropirku na vratima, namršti se i okrene glavu u stranu. Tad je ugleda i ribar.)

RIBAR *(veselo poskoči sa stolice i pođe prema njoj):* Evo moje krasotice, lipše no svi biseri koje sam ikad naša! Uđi, dite, i upoznaj šjor Šimu, dobar je čovik!

(Ona ponovno plaho pruži ruku prema Šimi kao da se još nisu upoznali, a on je opet mlako primi i ponovno nešto sebi u bradu promrmlja. Vjetropirka se okrene prema ribaru i stade govoriti usplahireno i brzo, kao da je bez daha.)

VJETROPIRKA: Slušajte, barba Niko, otac mi se razboliva i morat će poč daleko, sve do onog vidara iza Vučje gore! Imate li koji biser, tribat će mu da nešto ostavi za konak i da ostane za nagradu vidaru!

RIBAR (*nasmiješi se i raširi ruke*): Divojko, divojko mila! Još tri bisera imam i rado ću ti jedan dati! Tija bi još puno lita viđat tvog oca snažnog i zdravog!

(Ribar prođe pokraj nje da dođe do malog visećeg ormara na zidu. Iz njega uzme drvenu kutijicu i iz nje izvadi sjajni biser. Nježno ga položi Vjetropirki na dlan.)

RIBAR: Uzmi, dite i neka je sa srićom i tebi i tvom ocu!

VJETROPIRKA: Hvala vam na dobroti, barba Niko! Za to ću vam trideset dana mriže krpāt!

RIBAR (*uhvati se za glavu, porumeni i samo što mu se ne počne dimiti iz glave*): Ma kakvo krpanje mriža! Pa ti još uvijek ne znaš kako se to radi, samo ćeš povridit te slatke ručice! Idi i neka otac zagrlj tako brižnu kćer!

Prizor 14.

(Vjetropirka izlazi iz kuće, a ribar ugleda Šimu kako u nevjerici maše glavom.)

RIBAR: Šta mašete glavom, šjor Šime, da vam nije promaja uši uvatila?

ŠIME: Ccc, zar ti uvijek tako? Ploviš danima, pržiš se na suncu, život na kocku stavljajš, a onda bisere kome bilo poklanjaš?

RIBAR: Pa moram ljudima u nevolji priskočit! Eno je čovik bolestan, a i nije Vjetropirka bilo tko, njena srića i mene čini sritnim! Poradi njene dobrote i crni đava bi poželija bila krila!

ŠIME (*rupcem obriše znoj s čela i prstima popravi brke*): Ma o kakvoj ti dobroti govoriš, kad ona samo dođe i uzme što joj se prohtje?! E, to su ti baš nečastiva posla! Reci ti meni, bi li ti htio imati automobil poput moga?

RIBAR: Ne triba vam to meni, šjor Šime, ja vam plovim po moru! Imam ja svoju barku!

ŠIME: Hmmm, dobro... a reci ti meni bi li ti htio da se i tvoja djeca muče i kruh zarađuju gorko, kao ti?

RIBAR: Hmmm, pa ne... ne bih, a zašto me to pitaš?

ŠIME (*široko mu se osmjehne brk*): E, pa onda ćemo se ja i ti lako dogovoriti! Od sada sav svoj ulov, a posebno bisere, donosi na prodaju kod mene u tvornicu, a ja ću te plaćati šoldima kako bi ti djecu svoju u škole poslao, da im ne bude teško kao

tebi! Usput budi rečeno, nema više besplatnih riba ni bisera ni za koga, pa ni za tu Vjetromorku! Je li to dogovoreno? Na dicu moraš mislit, misli na dicu!

(Ribar pogleda po svojoj kolibi onako kao da tek sad vidi koliko je bijedna, počese se po glavi i onda potvrdno kimne.)

RIBAR: Bit će tako, Šime! Na dicu moram mislit, na dicu!

PRIPOVJEDAČ: I tako je od toga dana ribar sav ulov nosio Šimi, koji ga je prodavao u svojoj tvornici, a ribaru je novcem plaćao koliko su se dogovorili.

MLJEKAR: Šta, i ti si se dogovoriya sa Šimom?

RIBAR: E, a vidiš da jesam, od sad ću prave šolde zarađivat!

MLJEKAR: Šta misliš, triba li Šime i mljekara?

RIBAR: A ne znam ti ja ništa, ajde sa mnom pa ga sam pitaj!

PRIPOVJEDAČ: I tako je Šime malo-pomalo nagovorio sve seoske meštre da počnu raditi za njega. Nitko više nije razmjenjivao usluge ni dobra i nitko se više nije međusobno pomagao. Za sve što su trebali, seljani su sada morali Šimi, a ako tada nisu imali novca za ono što im je trebalo, Šime ih je upisivao kao dužnike u svoju malu crnu knjižicu.

Prizor 15.

(U šjor Šiminoj tvornici. Šjora Kate je došla, jer treba školsku torbu za svoje dijete.)

ŠJORA KATE: Slušajte, šjor Šime, tribala bi boršu, jer mi dite u školu kreće, ali ovi put vam nimam za platit!

ŠIME: Ha, ne ide to tako, šjora moja draga, ali eto, zapisat ćemo pa ćeš mi donijet sav bob kad ti dozrije!

ŠJORA KATE: Di baš sav bob, šjor Šime, pa šta ću onda dicit dat ist uz pogaču?

Pa znate da mi je mog jadnog Matu more odnilo!

ŠIME: E, to već nije moj problem! Ja sam ti rekao svoje, a ti kako hoćeš!

ŠJORA KATE: A dajte mi tu boršu, šta ću sad, neka vam bude...

ŠIME: Idite sami krojaču, ja moram drugdje...

Prizor 16.

(Vinar prolazi kroz svoj vinograd, loza je sasušena i gotovo bez plodova. Prilazi mu šjor Šime.)

PRIPOVJEDAČ: Uskoro je došla velika suša i seljanima su propali nasadi i više nisu imali čime plaćati usluge meštara, pa tako ni Šimi nisu mogli platiti za ono što su mu prije ostali dužni. Šime im je počeo uzimati vrtove, maslinike, pa i cijela imanja, pravdajući to njihovim dugom.

VINAR: Doša si Šime, slušaj... sad me urod izda, ali rodit će dogodine, prodat ću vino, pa ću ti sve šolde vratit! Pa ne moreš mi vinograd uzet, to mi je dide ostavija!

ŠIME *(posprdno oponaša njegov dijalekt):* E, o tome si prije triba mislit! Dide ga je predao tebi, a ti si ga predao meni! Sve po zakonu, sve čisto ko suza! Evo, potpiši ovdje!

VINAR: Ne čini to Šime, duše ti! Budi čovik! *(Potpisuje, niz lice mu teku krupne suze.)*

PRIPOVJEDAČ: Ostali meštari su prošli nešto bolje. Sada su imali novca, ali su morali gledati kako njihovi suseljani i susjedi sve više propadaju. Ipak, nisu baš ništa učinili kako bi to promijenili, jer je njima bilo dobro.

Prizor 17.

(Šumarak iznad sela. Vjetropirka je pošla obrati smokvu, kadli ugleda ženu s djetetom kako plače pokraj puta.)

VJETROPIRKA: Zašto plaćete, šjora Magda, valjda vam nije dite bolesno?

ŠJORA MAGDA *(kroz suze):* Nije bolesno, Vjetropirko, nego je gladno! Išla sam do mlikara u šjor Šiminu tvornicu da mi da mlika ili sira, ali neće mi dat ili ne smi! Suša mi je izila sav pomidor, nimam mu čime platit! Voda odnila i njega i njegove šolde!

VJETROPIRKA: Čekajte ovdje, šjora Magda, vidila sam barba Niku u luci, tražit ću ga da vam da biser! Dat ću mu za to sve smokve koje nabere!

ŠJORA MAGDA: Ruke ti se pozlatile, dite moje... Kakav je ovo svit posta...

Prizor 18.

(Vjetropirka u lučici. Ugleda barba Niku kako upravo isplovljava. Počne mu vikati da se vrati, ali kako je nije čuo, ona skoči u more i počne plivati za njegovom barkom.)

VJETROPIRKA: Barba Niko, barba Niko, vratite se! Vitar mi je reka da će nevera! I šjora Magda vas zbog diteta treba!

(Ribar se okrene i pogleda je, ali to više nije bio onaj nasmiješen, srčan pogled, nego hladan i proračunat, kakav je imao i šjor Šime. Vjetropirka prestane plivati i neko vrijeme ostane gledati ribara kako se sve više udaljava prema pučini.)

VJETROPIRKA: Ajme, pa šta sam mu skrivila da me tako pogleda!?

(Potom se vrati na obalu i ljutito uleti u šjor Šiminu tvornicu.)

Prizor 19.

(Šjor Šimina tvornica. Vjetropirka ugleda Šimu i potrči prema njemu unoseći mu se u lice.)

VJETROPIRKA: Šta to činite, zli čoviče? Šta ste to učinili od sela, ne bojite se Boga? Evo vam košara smokvi, dajte mi mlika za šjora Magdino dite!

ŠIME *(posprdno se nasmiješi i zapali nekakvu smiješnu, debelu cigaru):* A što sam to učinio, vagabundo mala? Dobrotu i talent ovih vrijednih ljudi konačno više nitko ne može iskorištavati, a posebno ne ti! Vrijeđa te što više nema besplatnih stvari za tebe, je li?

VJETROPIRKA *(kipti od bijesa):* Ma šta to govorite?! Nisam ja došla zbog sebe! Ovo je selo živilo u slozi, svi smo jedni drugima pomagali! Ako neko ni ima, dobija bi šta je treba, pa bi vratija kad bi ima! Svi smo bili sritni, kako to ne razumite?!

ŠIME *(otpuhne veliki dim ravno Vjetropirki u lice i počne se glasno smijati):* Sretni?! Ha, ha, ha, ja nisam ovdje došao da bi ljudi bili sretni! Osim toga, da su meštri stvarno bili sretni, ne bi oni došli k meni! Svi sada rade za mene! Nitko ih tjerao nije, samo njihova glad za šoldima! Sada ostavi te smokve, uzmi tamo kod mljekara kanticu mlijeka i gubi se iz moje tvornice! Moraš znati i još nešto; danas ću posjetiti oca ti i majku! Jako mi, jako duguju, a mislim da znam i kako ću taj dug naplatiti!

VJETROPIRKA: Ne znam šta ste, ali čovik niste! Idem, jer vas ne mogu više ni gledat!
(*Vjetropirka otrči s pozornice.*)

Prizor 20.

(*Šumarak iznad sela. Vjetropirka donosi šjor Magdi mlijeko za njeno dijete. Ona odlazi, a Vjetropirka se popne na svoju liticu gdje legne na stijene i gorko zaplače.*)

VJETROPIRKA (*u suzama*): Vitre, mili vitre, reci mi šta mi je činit?! Di si, vitre mili?
(*Gleda u nebo ali nema ni daška vjetra.*) Zašto si me ostavlja?

PRIPOVJEDAČ: Čekala je i čekala Vjetropirka da puhne vjetar i da ga za savjet upita, no ni daška vjetra bilo nije. Ipak, daleko s horizonta približavala se velika nevera.

Prizor 21.

(*Šime izlazi iz svoje tvornice.*)

PRIPOVJEDAČ: A Šime, nakon što je zaključao tvornicu za taj dan, sjeo je u svoj automobil i grbavom seoskom cestom uz more krenuo prema kućici njenih oca i majke kako bi naplatio njihov dug.

ŠIME (*sebi u bradu*): Na sve će oni pristati, na sve, a ti mala i ne slutiš što te čeka!
(*Kako se Šime automobilom približavao kući, i oluja se sve više približavala selu. Gromovi su počeli udarati i tresli su sve jače, a munje su parale nebo. Vjetar mu počne dizati cilindar s glave, tako da ga je Šime morao držati da mu ga ne odnese u more.*)

ŠIME: Samo ti hući, buro, ali nitko me neće zaustaviti da odem po ono što mi pripada, čak ni ti!

(*Šime dolazi do kuće Vjetropirkinih oca i majke, zaustavi automobil i krene prema njihovim vratima. Prije negoli je ušao, ugleda Vjetropirku na njenoj litici, ruku raširenih prema nebu, dok joj je jaki vjetar mrsio kosu i podizao skute. Šime u nevjerici zavrti glavom i ne pokucavši, uđe u kuću, bezobzirno, kao da je već njegova.*)

Prizor 22.

(Vjetropirka na svojoj litici iznad mora, iznad nje su crni oblaci kojima se ne vidi kraj.)

VJETROPIRKA: Vratija si se, prijatelju moj! Reci mi, šta vidiš daleko iza ovoga crnila, vitre? Šta vidiš tamo na drugom kraju svita? Vidiš li sunce i oblake od svile? Vidiš li sritne i nasmijane ljude?*(Vjetar tako zapuše da je gotovo odnese s litice.)*

VJETROPIRKA: Zašto mi to govoriš, vitre? Di to puno ljudi poput mrava drugi mravinjak gazi? Tamo grmi i sijeva još jače? Al se ljute jedni na druge? Zašto se ne moremo svi volit i sritni živit?

Prizor 23.

(Vjetropirkina kuća. Šime te Vjetropirkini otac i majka šutke sjede za praznim stolom. Šime vadi svoju crnu knjižicu.)

ŠIME: Ovo nije drago ni meni, a vama pogotovo, ali vi znate da je došlo vrijeme naplate vašega duga. Ja znam da nemate čime vratiti, jer je bila suša i sve posađeno je propalo... Ipak, lako se možemo dogovoriti... Oprostit ću vam dug, ako mi date vašu kćer za ženu!

(Otac se digno od stola i zamahne rukom na Šimu kao da će ga poravnati sa zemljom. Ipak, samo mu sruši cilindar s glave te na njega poviče.)

OTAC: Okani se moje kćeri, lopove, jer dostojan nisi ni ime da joj spomeneš!

ŠIME *(hladno, kao da se ništa nije dogodilo, podigne šešir s poda i stavi ga ponovno na glavu):* Kako hoćete, ništa joj nedostajalo ne bi, a ni vama! Osim toga, nitko vas nije tjerao da uzimate što ne možete vratiti, vi ste došli k meni, ne zaboravite to!

MAJKA *(u suzama):* Mi... mi pristajemo, šjor Šime! A ona će to... učinit zbog nas, ali učinite li vi njoj nešto nažao, bolje da vas ni!

ŠIME: Onda smo se dogovorili! Usput budi rečeno, eno nje tamo na onome svome brdu... Idi pa joj kaži da se spremi i pođe sa mnom!

Prizor 24.

(Vjetropirki na litici bura mrsi kosu, a more je, dižući valove u visine, zapljuskuje svojom pjenom. Iznenada se okrene i ugleda kako iz njene kuće izlaze zajedno barba Šime, majka joj i otac te kreću prema njoj. Vjetar zafijuče kroz stijene zvukom poput jecaja.)

VJETROPIRKA: Znam vitre, već znam da su mu dali moju ruku, jer jadni drugo više nemaju, ali nikad me taj zli čovik neće imat! Ponesi me vitre, ponesi! Do moga me none odnesi! *(Vjetropirka se pusti s litice u pobješnjelo more.)*

MAJKA: Neee, kćeri moja jedina! *(Pada u nesvijest, otac je plačući primi da ne padne na zemlju, nevera još više bijesni.)*

OTAC: Anđele naš jedini!

ŠIME: Eto ti nevolje! Bolje da ja idem! *(Šjor Šime uskoči u svoj automobil s namjerom da pobjegne, ali vjetar počne tako strahovito fjukati i puhati da se automobil nije mogao pomaknuti s mjesta.)*

ŠIME: Kakav je ovo vjetar, ne mogu s mjesta! Ljudi, pogurajte auto! Tko bude gurao, dobit će šolde! *(Šime zapanjeno gleda kako nitko ne obraća pažnju na njega i njegov auto.)* Šolde, ljudi, dobit ćete šolde!

Prizor 25.

(Na litici. Gotovo svi seljani su se skupili i strepeći gledaju dolje prema pobješnjelome moru.)

POSTOLAR: Ajme, jedno dite, šta učini?

ŠJORA MAGDA *(Ijutito se okrene prema muškima):* Šta čekate, muškardini?! Skačite za njom ili ću ja!

KROJAČ: Evo, ja ću, ako mi se šta dogodi, pazite mi dite! *(Brzo se skida.)*

(Tad ugledaju ribarev brod kako izlazi iza hridi, vraćajući se u luku te mu počnu vikati i dozivati ga.)

SELJANI *(uglas):* Niko! Barba Niko! Vjetropirka je pala u more! Pala je u more!

Prizor 26.

(Ribar na barci. Vidi da mu ljudi nešto viču odozgo. Prvo ne razumije što mu viču, a onda iznenada shvati te odmah skoči u pobješnjelo more te zaroni kako bi našao Vjetropirku i izvukao je iz mora. Nakon borbe s golemim valovima, nekako je uspije naći i dovući do svoje barke. Ona otvori oči i ugleda ponovno nasmijanog i sretnog ribara.)

VJETROPIRKA: Šjor Niko, vratili ste se!

RIBAR: Jesam, dite drago, vratija sam se! A zašto si u ponor skakala, tugo moja?

VJETROPIRKA: Otac i majka su me morali dati Šimi, jer im je tija sve uzet, ali nikojim šoldima se ne more moje srce kupit!

RIBAR: E, sad će moje srce prepuknit! Ako moreš, oprosti nam svima! Sad znamo šta nam je činit! Ljudi, ljudi! Onaj đava Šime tija je kupit našu Vjetropirku za šolde, ka da je ona živina, a ne čovik!

ŠJORA KATE: Vanka iz sela s tim zlom!

VINAR: Di je taj nesritnik?! Da ga ja uvatim!

KROJAČ: Eno ga tamo, sakrija se u svoju karocu da ne kisne!

OTAC: Uvatimo ga!

Prizor 27.

(Seljani silom vade Šimu iz automobila.)

ŠIME: Pustite me! Nisam ja ništa kriv!

Eto vama sam samo htio pomoći da ne ostanete bez svega!

OTAC: Znamo mi svi šta si ti tija! Ljudi, rušite tu tvornicu! Da to ruglo više ne gledamo!

(U bijesu seljani do temelja razruše šjor Šiminu tvornicu, automobil gurnu niz liticu u more, a njega dovedu do kraja sela.)

SELJANI: Odlazi! Vraćaj se tamo okle si doša! I da te nikada više nismo vidili ovd!

ŠIME: Ne možete tako, uložio sam u to sve što sam imao! Budite ljudi!

(„Na vritnjak“ ga izbacuju iz sela i odlaze prema selu, a on ostaje sam, prljav i poderan.)

PRIPOVJEDAČ: I tako je šjor Šime, ponižen i uz to još ostavši bez svega, zauvijek otišao iz sela, a seljani su o sutonu zapalili najveći krijes što ga je taj kraj ikada vidio te su zagrljeni i sretni duboko u noć svojoj Vjetropirki pjevali najljepše pjesme. Svi su je gledali s divljenjem, a ona im reče...

VJETROPIRKA: Ljudi moji dragi! Sad ste dobili natrag jedni druge i obećajte mi da to više nikada nećete izgubit!

PRIPOVJEDAČ: I tako su se u selo vratili dobrota, ljubav, sloga i zajedništvo i svi su shvatili da je to vrednije od bilo kakvih šoldi!

KRAJ